

SISÄLLYSLUETTELO

Wireshark ominaisuudet ja hyödyt

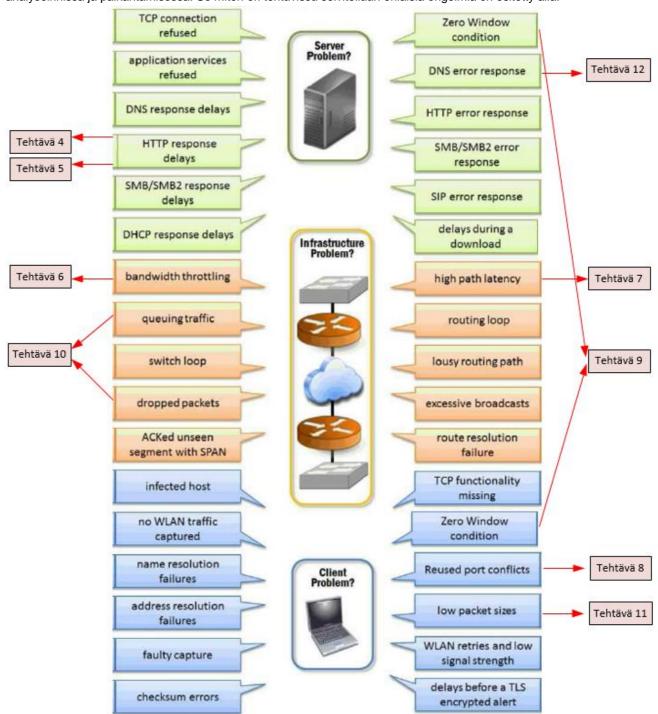
- Tehtävä 1: Verkkoliikenteen kuuntelu
- Tehtävä 2: Suodata pakettilistaus näyttämään vain tietty liikenne
- Tehtävä 3: Liikenteen suodatus porttinumeron perusteella
- Tehtävä 4: HTTP-liikenteen viiveiden paikantaminen
- Tehtävä 5: HTTP-aikojen mittaaminen (TCP-dissektori kokoamisasetus)
- Tehtävä 6: Etsi isoimmat kaistansyöjät verkosta
- Tehtävä 7: Käytä aikasaraketta paikantaaksesi latenssiongelmat
- Tehtävä 8: Laske suodattimella paketit, joissa uudelleen käytetty porttinumero
- Tehtävä 9: Nollakokoinen TCP-vastaanottoikkuna
- Tehtävä 10: Jonotusviiveiden ja pakettihävikin tunnistaminen
- Tehtävä 11: Verkon huono suorituskyky liian pienten pakettikokojen vuoksi
- Tehtävä 12: "Verkkovika" paljastuukin nimipalveluviaksi.

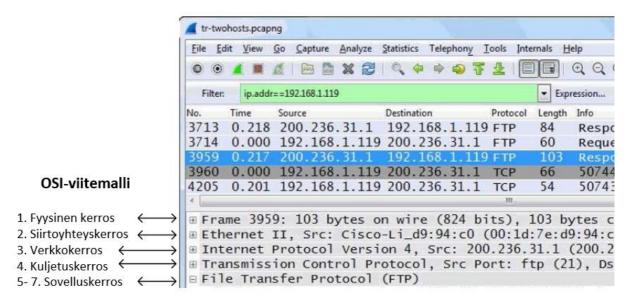
Wireshark ominaisuudet ja hyödyt

Wireshark (ent. Ethereal) on kätevä työkalu verkko-ongelmien analysoinnissa ja protokollien tutkimisessa. Ennen kaikkea Wiresharkin avulla IT-asiantuntija näkee mitä verkossa tapahtuu pakettitasolla. Parasta Wiresharkissa on sen mahdollistama "verkkovikojen" perusteellinen selvitys. Monesti kuulee yrityksissä ja organisaatioissa valitettavan, että "verkko on hidas" vaikka todellisuudessa vika on jossain muualla kuin verkkolaitteissa.

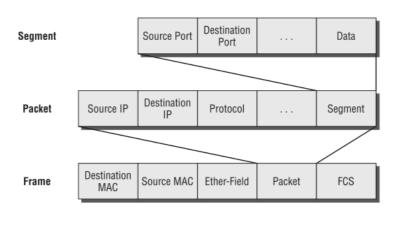
Alla olevassa kuvassa on esitetty erilaisia "verkkovikoja", joista vian oranssissa laatikoissa esiintyvät ongelmat todellisuudessa ovat verkkolaitteista (Infrastructure Problem?) johtuvia ongelmia, vihreissä laatikoissa olevat ongelmat palvelinpään ongelmia (Server Problem?) ja sinisissä laatikoissa olevat ongelmat työasemapään ongelmia (Client Problem?). Tässä oppimateriaalissa käydään läpi Wiresharkin laajoja ominaisuuksia verkkovikojen analysoinnissa ja paikantamisessa. Se miten eri tehtävissä selvitellään erilaisia ongelmia on esitetty alla.

Aluksi käydään kuitenkin läpi Wiresharkin perusominaisuuksia ja pakettinäkymää, jotta ne tulisivat ensin tutuksi. Allaolevassa kuvassa on esitetty miten yksittäisen Ethernet-kehykseen pääsee pureutumaan pakettilistanäkymässä ja miten siinä olevat tiedot on esitetty OSI-viitemallin (tai TCP/IP-mallin) mukaisessa järjestyksessä ylhäältä alas.

Wireshark esittää kaapatut (tai avatun trace-tiedoston) bitit, jotka muodostavat Ethernet-kehyksen. Ethernet-kehys pitää sisällään IP paketin, joka puolestaan pitää sisällään TCP/UDP segmentin tiedot, kuten lähde- ja kohdeporttinumerot (esim. TCP/80 = http)

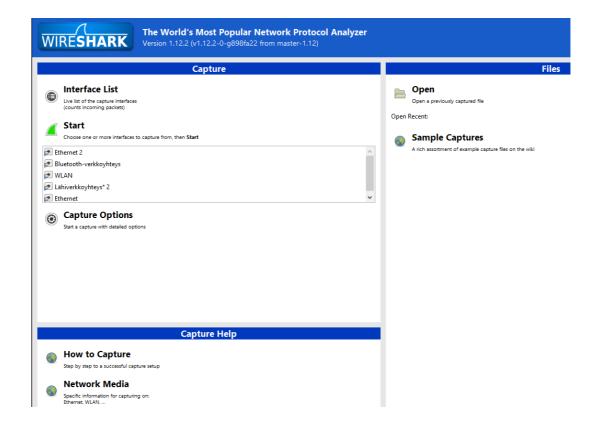
Bit

10110111000111110000

Tehtävä 1: Verkkoliikenteen kuuntelu

Wireshark osaa kuunnella liikennettä joka saapuu tai lähtee tietokoneen verkkokortilta.

- 1. Käynnistä Wireshark. Wiresharkilla kestää hetken käynnistyä. Kun se on käynnissä, työkalurivillä on ensimmäisenä nappina valikkona Capture-valikko, josta löydät listan verkkokorteista "inteface list". Tässä voit valita millä verkkokorteilla voit kaapata liikennettäsi. Options-napilla pääset säätelemään kaappauksen asetuksia ja Start aloittaa kaappaamisen suoraan.
- 2. Paina start ja testaa kuinka Wireshark lähtee kuuntelemaan verkkokortin liikennettä.
- 3. Pysäytä kuuntelu hetken kuluttua ja sulje ohjelma.
- 4. **Käynnistä ohjelma uudelleen**. Tällä kertaa käy tarkistelemassa "Capture Options"-napin kautta kurkkaamassa asetuksia. Tutustu "Capture Options" valikon asetuksiin

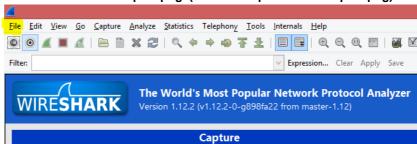

Wireshark kaappaa kaiken saapuvan ja tulevan Ethernet-kehykset verkkokortilta ellei toisin kaappausasetuksista määritetä. Wireshark ohjelmassa käytetään termejä kehys ja paketti ristiin rastiin. Pakettinäkymästä pääsee pureutumaan OSI-viitemallin 2. kerroksella välitettävät kehykset (engl. frames) ja 3. kerroksella reititettävät IP paketit.

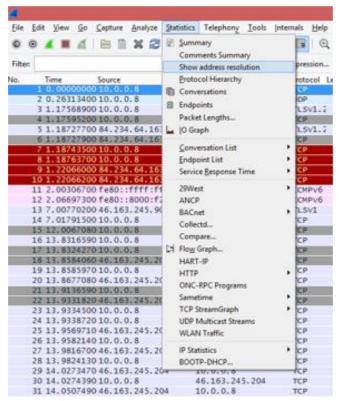
Tehtävä 2: Suodata pakettilistaus näyttämään vain tietty liikenne

Wiresharkin tehokas käyttö työssä vaatii näkyvillä olevan liikenteen rajauksen oleellisen liikenteeseen. Jotta mitään olennaista tietoa ei menetetä, on turvallisempaa suodataa näkymää kuin itse kaappausta.

Avaa Wiresharkilla trace-tiedosto tr-cnn.pccapng. ("File" -> "Open" -> tr-cnn.pccapng)

- Tämä trace-tiedosto pitää sisällään lukuisia keskusteluja verkossa. Aloita tarkistelemalla kaikkien cnn.com nimisten DNS-nimien IP-osoitteita.
- 3. Allaolevan kuvan mukaisesti: klikkaa "Statistics" -> "Show address resolution"

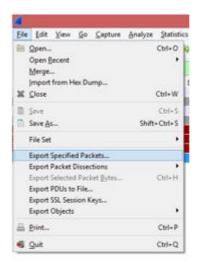

4. Tarkistele uudessa ikkunassa avautuvia cnn.com loppuisia nimiä ja huomaatko millä IP-osoitteella CNN. com palvelimet alkavat?

5. Hyvä! Eli ne alkavat 157.166.x.x Luo seuraavaksi siis suodatin koskemaan vain verkkoa 157.166.0.0/16. Kirjoita "Filter" kohtaan ip.addr=157.166.0.0/16 ja paina "Apply". Huomaa myös kuinka alapalkissa "Packets" ja "displayed" arvot vaihtuvat koskemaan vain nyt filtteröityä liikennettä.

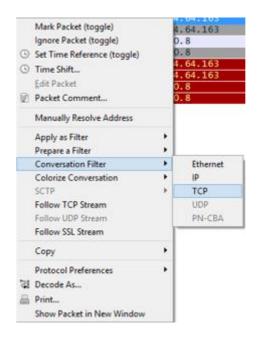

6. Nyt tallennetaan luotu näkymä. Klikkaa "File"-valikkoa ja valitse "Export Specified Packets". Tallenna tiedosto nimellä tr-cnntraffic.pcapng. Paina "Save".

7. Kokeillaan seuraavaksi pakettisuodattimen luontia näkymän rajaamiseksi TCP-keskusteluun. Klikkaa pakettia #3

hiireän oikealla napilla ja valitse "Conversation Filter" -> "TCP". Pakettien pitäisi rajoittua nyt vain tuohon yhteen keskusteluun.

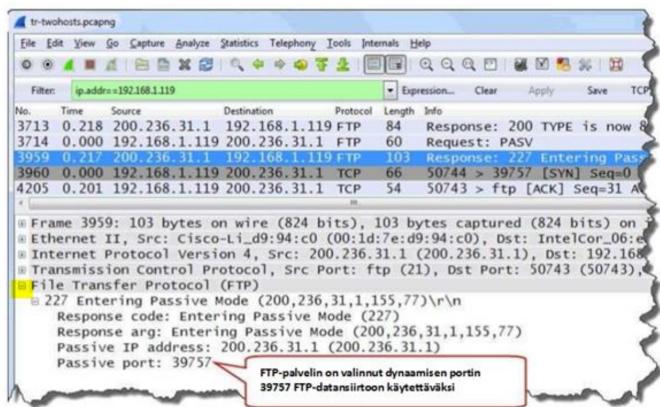
Tehtävä 3: Liikenteen suodatus porttinumeron perusteella

Wiresharkissa on kaksi erilaista tapaa suodattaa sovelluskohtaista liikennettä trace-tiedostossa. Suodatus onnistuu joko sovelluksen nimellä (jos wireshark tuntee sovelluksen) tai käytetyllä porttinumerolla. Jos halutaan suodattaa UDP-liikennettä voidaan liikenne suodattaa käyttäen pelkkää applikaationimeä (esim. "*tftp*" näyttää kaiken TFTP liikenteen)

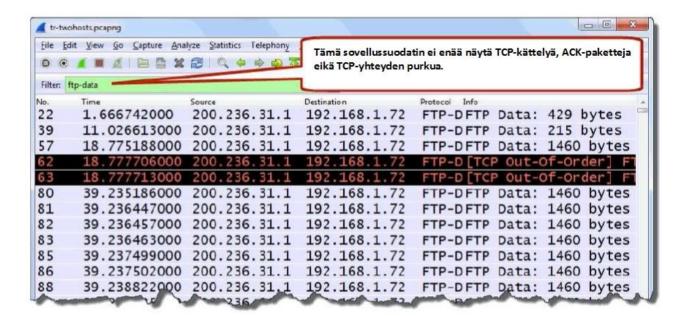
Jos taas kyseessä on TCP-liikenne, jota halutaan suodattaa, on parempi käyttää suodatuksessa porttinumeroita (esim. FTP:lle "*tcp.port*=21"), koska tällöin saadaan mukaan myös TCP:n kolmivaiheinen kättely, ACK-paketit ja TCP-yhteyden purkuun liittyvä liikenne.'

Allaolevassa tehtävässä kaksi työasemaa lataa tiedostoa nimeltä "OOo_3.3.0_Linux_x86_langpack-rpm_en-US.tar.gz"

- 1. Avaa tiedosto tr-twohosts.pcapng.
- 2. Suodatetaan näkymästä pois kaikki liikenne paitsi saapuva- ja lähtevä liikenne IP-osoitteesta 192.168.1.119. **Syötä** suodatin (engl. Filter) kenttään *ip.addr*=192.168.1.119
- 3. Etsi vastaus PASV-komentoon (paketti 3959). Valitse paketti
- 4. Laajenna File Transfer Protocol (FTP) osio paketin yksityiskohtaisessa näkymässä selvittääksesi mitä porttinumeroa FTP-palvelin tulee kuuntelemaan FTP data channel porttina (39757)

- 5. Vaihda suodattimeksi porttikohtainen suodatin: *tcp.port*==39757 ja paina "Apply". 28020 pakettia osuu tähän suodattimeen. Huomaatko kuinka pystyt analysoimaan porttikohtaisella suodattimella myös TCP-kättelyä, ACK-paketteja sekä TCP-yhteyden purkuun liittyviä paketteja.
- 6. Vaihda suodattimeksi sovelluskohtainen suodatin: *ftp-data* ja paina "Apply". Huomaatko kuinka et enää pystykään analysoimaan sovelluskohtaisella suodattimella enää TCP-kättelyä, ACK-paketteja sekä TCP-yhteyden purkuun liittyviä paketteja?
- 7. Paina Clear tyhjentääksesi näkymän suodatuksen.

Tehtävä 4: HTTP-liikenteen viiveiden paikantaminen

Tehtävä 4 HTTP-liikenteen viiveiden paikantaminen. Tässä tehtävässä tarkstellaan HTTP pakettien välisiä viiveitä. Tämän mahdollistamiseksi luodaan yhden paketin lisätiedoista uusi sarake "time since request". Tiedoston alusta löytyy seuraavat paketit:

Paketit 1-3 ovat TCP handshake paketteja.

Paketti 4 on HTTP GET request tiedostolle nimeltä minitri.flg.

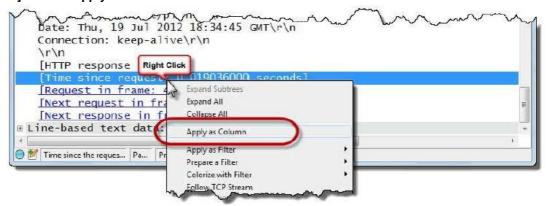
Paketti 5 on ACK GET request:lle.

Paketti 6 on HTTP 200 OK Response.

- 1. Avaa tiedosto tr-httpdelta.pcapng.
- 2. Valitse Paketti 6 ja alhaalla näkyvässä paketin yksityiskohtaisessa näkymässä klikkaa Hypertext Transfer Protocol otsikon edessä näkyvää "+" -näppäintä laajentaaksesi HTTP-protokollaan liittyvät tiedot

```
Frame 6: 317 bytes on wire (2536 bits), 317 by
Ethernet II, Src: Cadant_31:bb:c1 (00:01:5c:3 Paketin yksityiskohtainen
                                                                          bf:a
Internet Protocol Version 4, Src: 96.17.148.1
                                               näkymä
                                                                           6.1
Transmission Control Protocol, Src Port: http (80), Dst Port: 52382 (52382),
Hypertext Transfer Protocol
HTTP/1.1 200 OK\r\n
 [Expert Info (Chat/Sequence): HTTP/1.1 200 OK\r\n]
  Request Version: HTTP/1.1
  Status Code: 200
  Response Phrase: OK
 Server: Apache\r\n
 ETag: "7215ee9c7d9dc229d2921a40e899ec5f:1197576108"\r\n
 Last-Modified: Fri, 29 Jul 2005 20:24:32 GMT\r\n
 Accept-Ranges: bytes\r\n
Content-Length: 1\r\n
                                                 Klikkaa 🕕 näppäintä
 Content-Type: text/plain\r\n
                                                 "Hypertext Transfer
 Date: Thu, 19 Jul 2012 18:34:45 GMT\r\n
 Connection: keep-alive\r\n
                                                 Protocol" otsikon edessä
 \r\n
 [HTTP response 1/2]
 [Time since request: 0.019036000 seconds]
 [Request in frame: 4]
 [Next request in frame: 7]
 [Next response in frame: 15]
```

3. Selaa HTTP-kohdan pohjalle ja klikkaa hiiren oikealla näppäimellä kohtaa [Time Since request: 0.019036000 seconds]. Valitse "Apply as Column"

4. Wireshark asettaa uuden sarakkeen pakettilistanäkymässä "Length" ja "Info" sarakkeiden väliin. Nimetään sarake uudestaan. Klikkaa hiiren oikealla sarakkeen otsikkoa ja valitse "Edit Column Details". Kirjoita "HTTP Delta" kohtaan "Title"

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	HTTP Delta	▼ Info	
49	2.675406	216.115.74.20	2 24.6.173.220	HTTP	544	2.80733200	0 HTTP/1.1	200 🔳
83	0.823550	216.115.74.20	2 24.6.173.220	HTTP	543	0.95815300	0 HTTP/1.1	200 (
15	0.000005	96.17.148.114	24.6.173.220	HTTP	147	0.03720800	0 HTTP/1.1	200 (
105	0.000005	96.17.148.114	24.6.173.220	HTTP	90	0.03587900	0 HTTP/1.1	200 (
6	0.000800	96.17.148.114	24.6.173.220	HTTP	317	0.01903600	0 HTTP/1.1	200 (
96	0.000860	96.17.148.114	24.6.173.220	HTTP	317	0.01673400	0 HTTP/1.1	200 (
61	0.000778	96.17.148.115	24.6.173.220	HTTP	317	0.01539200	0 HTTP/1.1	200 (
63	0-015217	96.17.148.115	24.6.173.220	MATP	207	0.01531700	0_HTTP/1_1	304
Street, or other		- VIII		-	-	The View	Low	

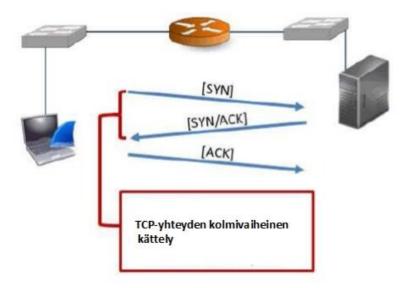
5. **Tuplaklikkaa nyt "HTTP Delta" saraketta pakettilistanäkymässä** ja katso kuinka paketit järjestyvät näkymässä suurimmasta viiveestä pienimpään. Huomaa kuinka paketin numero 49 viive on lähes kolme sekuntia.

Tehtävä 5: HTTP-aikojen mittaaminen (TCP-dissektori kokoamisasetus)

Kaikki Wiresharkin oletusasetukset eivät ole parhaita mahdollisia vianselvitykseen. Esimerkiksi *"Allow subdissector to reassemble TCP streams"* asetus on oletuksena päällä.

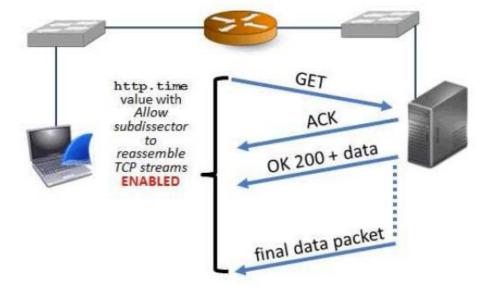
Tämän asetuksen on hyvä antaa olla päällä, jos halutaan mitata eri tiedostojen HTTP-latausaikoja. Tämä asetus on hyvä ottaa pois käytöstä, kun halutaan mitata HTTP Response aikoja ja kun halutaan tietää kuinka pitkää palvelimella meni ensimmäisessä vastauksessa. Tässä tehtävässä haluamme ottaa asetuksen pois käytöstä.

Tämän tehtävän trace-tiedoston alusta löytyy TCP-kättely (paketit 1-3).

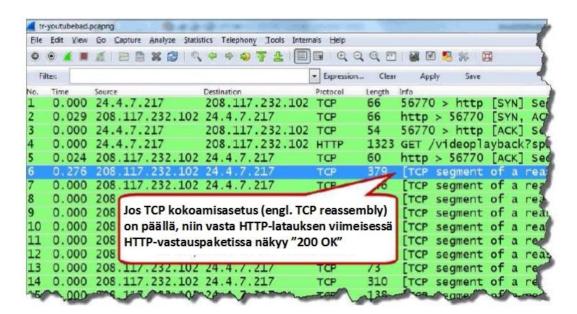
Tämän jälkeen paketit 4-6 ovat alla olevan kuvan mukaisesti:

- Paketti 4 on HTTP GET pyyntöpaketti (request) työasemalta
- Paketti 5 on ACK paketti palvelimelta
- Paketti 6 on HTTP 200 OK vastauspaketti palvelimelta

Valitettavasti Response code tietoa ei näy Info sarakkeessa paketille 6, koska "Allow subdissector to reassemble

TCP streams" asetus on päällä. Responce code tieto on näkyvissä vasta paketissa 29259, joka pakettina sisältää viimeiset tavut pyydetystä tiedostosta.

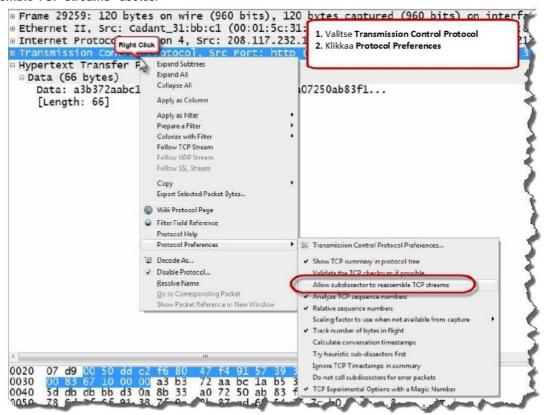
- Avaa tiedosto tr-youtubebad.pcapng.
- 2. Valitse paketti, klikkaa hiiren oikealla kohtaa Hyper Text Transfer Protocol otsikkoa ja valitse "Expand Subtrees".
- Selaa HTTP-näkymän pohjalle ja tuplakilkkaa hyperlinkkiä pakettiin numero 29259 (kuva alla)

```
1323 bytes on wire (10584 bits)
                                            1323 bytes captured
Ethernet II, Src: Hewlett-_a7:bf:a3 (d4:85:64:a7:bf:a3), Dst: Cadant_31:
• Internet Protocol Version 4, Src: 24.4.7.217 (24.4.7.217), Dst: 208.117
Transmission Control Protocol, Src Port: 56770 (56770), Dst Port: http://proceedings.org/pdf
Hypertext Transfer Protocol
 [truncated] GET /videoplayback?sparams=id%2Cexpire%2Cip%2Cipbits%2Cita
  [[truncated] Expert Info (Chat/Sequence): GET /videoplayback?sparams
      [Message [truncated]: GET /videoplayback?sparams=id%2Cexpire%2Cip%2
      [Severity level: Chat]
      [Group: Sequence]
    Request Method: GET
    Request URI [truncated]: /videoplayback?sparams=id%2Cexpire%2Cip%2Cif
    Request Version: HTTP/1.1
  Host: v16.1scache8.c.youtube.com\r\n
  User-Agent: Mozilla/5.0 (Windows; U; Windows NT 6.1; en-US; rv:1.9.2.15
  Accept: text/html,application/xhtml+xml,application/xml;q=0.9,*/*;q=0.
  Accept-Language: en-us, en; q=0.5\r\n
   Accept-Encoding: gzip,deflate\r\n
  Accept-Charset: ISO-8859-1,utf-8;q=0.7,*;q=0.7\r\n
  Keep-Alive: 115\r\n
   Connection: keep-alive\r\n
   [truncated] Cookie: VISITOR_INFO1_LIVE=xU-BqDEfmck; use_hitbox=72c46ff
   \r\n
   [Full request URI [truncated]: http://v16.lscache8.c.youtube.com/video
   [HTTP request 1/1]
   [Response in frame: 29259]
                                    Käytä linkkiä hypätäksesi
                                    vastauskoodin sisältävään pakettiin
```

3. Selaa HTTP otsakkeen loppuun paketissa 29259. "Time Since Request" kenttä kertoo, että HTTP vastausaika oli

yli 276 sekuntia.

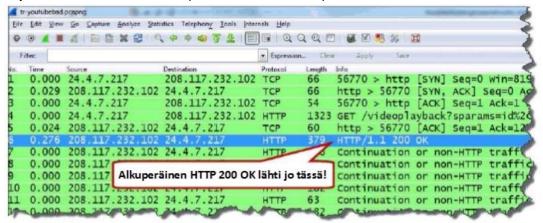
- Tämä ei ole oikein. HTTP-vastausaika lasketan HTTP-pyyntöpaketista HTTP-vastauspakettiin, joka sisältää "200 OK" vastauksen. Wireshark merkitsee viimeisen paketin latauksesta vastauspaketiksi silloin, kun Allow subdissector to reassemble TCP streams" asetus on päällä.
- 4. Etsitään oikea HTTP-vastausaika. Minkä tahansa paketin paketin lisätietokentässä klikkaa hiiren oikealla näppäimellä kohtaa "TCP Header", valitse "Protocol Preferences" ja paina pois päältä "allow subdissector to reassemble TCP streams" asetus.

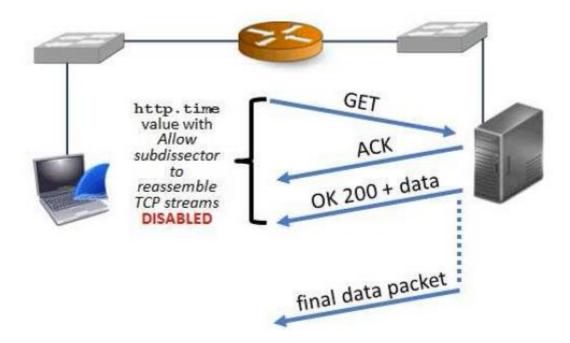

5. Nyt klikkaa "mene ensimmäiseen pakettiin" nappia

Huomaatko kuinka paketti 6 oikeasti sisältääkin 200 OK vastauksen? Tarkkaile http vastausaikaa paketissa 6. Se
on vähän yli 300 ms. Aikamoinen ero alkuperäiseen Wiresharkin raportoimaan 276 sekuntiin.

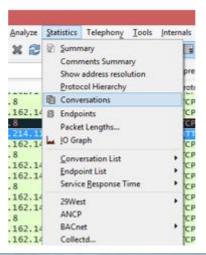

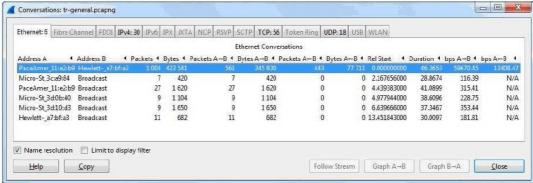
Tehtävä 6: Etsi isoimmat kaistansyöjät verkosta

Joskus saastuneet työasemat tai joskus niin sanottu "viihdekäyttö" saattaa kuormittaa yrityksien ja organisaatioiden verkkoja kohtuuttomasti ja luoda vikatilanteita.

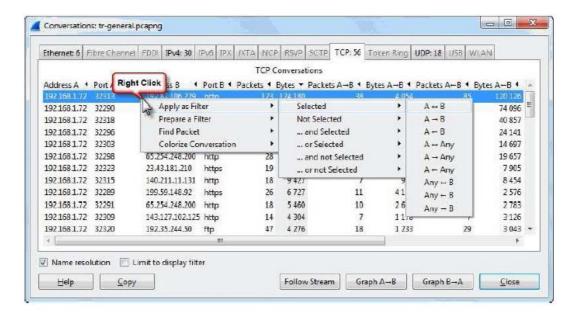
Käytä Wirsharkin keskustelut (engl. conversations)-ikkunaa selvittääksesi verkkoa eniten kuormittavat lähettäjät ja vastaanottajat. Luokitus voi tapahtua MAC-, IP-osoiteen tai vaikkapa porttinumeron perusteella. Tässä tehtävässä etsitään **Byte Count** arvon perusteella verkon suurin kuormittaja.

- 8. Avaa tiedosto tr-general.pcapng.
- Valitse Statistics | Conversations. Tässä ikkunassa näet erityyppisten keskustelujen lukumäärät trace-tiedostossa

- 10. Meitä kiinnostaa erityisesti näiden keskustelujen tavumäärät (byte count). Klikkaa TCP painiketta ja sitten klikkaa Bytes saraketta kahdesti järjestääksesti keskustelut suurimmasta pienimpään. Isoin keskustelu verkossa on käyty 192.168.1.72 portin 32313 ja 192.168.106.229 portin 80 välillä (listattu http:na)
- 11. Klikkaa hiiren oikealla tätä ylintä keskustelua (engl. top conversation) ja valitse Apply as Filter | Selected A <--> B. Wireshark ottaa käyttöön suodattimen ja näyttää keskustelun 123 pakettia.

Tehtävä 7: Käytä aikasaraketta paikantaaksesi latenssiongelmat

Latenssi tarkoittaa tietoliikennetekniikassa tavallisimmin sitä aikaa, mikä paketilta kuluu matkaan lähettäjältä vastaanottajalle ja takaisin eli paketin edestakaiseen matkaan kuluvaa aikaa. Yksinkertaisessa lähiverkossa tyypillinen latenssi on alle millisekunnin luokkaa.

Latenssi ei sisällä sitä aikaa, joka vastaanottajalta kuluu paketin prosessointiin. Useimmissa järjestelmissä menopaluu viive voidaan mitata ICMP-protokollaa hyödyntävällä ping-toiminnolla. Ping-palvelu ei prosessoi saapuvaa pakettia mitenkään, vaan palauttaa lähettäjälle vastauksen heti paketin saavuttua.

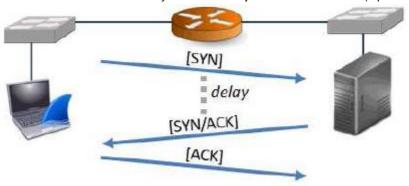
Latenssiongelmien selvittelyssä toimivat seuraavat metodit riippuen siitä, missä liikennettä kaapataan:

Liikenteen kaappaus työaseman päässä:

 Suuret viiveet TCP-kättelyssä lähtevän SYN-paketin ja saapuvan SYN/ACK paketin välillä (tcp.time_delta).

Liikenteen kaappaus palvelimen päässä:

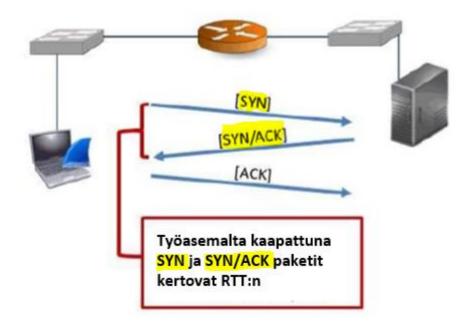
Suuret viiveet TCP kättelyssä SYN/ACK ja ACK viestien välillä (tcp.time_delta).

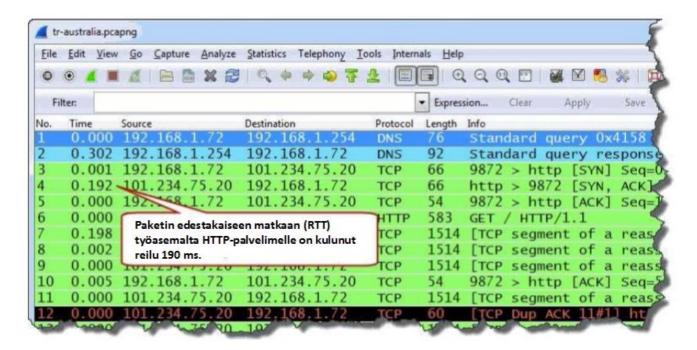
Paketit saavat aikaleiman sillä hetkellä, kun niitä kaapataan. Oletuksena Wireshark asettaa pakettilistanäkymän aikasarakkeen asetukselle "sekuntia kaappauksen aloittamisesta" (engl.Seconds Since Beginning of Capture). Tämän lisäksi oletuksena käytetään nanosekunteja riippumatta siitä tukevatko pakettien aikaleimaukset tällaista tarkkuutta.

Alla olevan tehtävän trace-tiedosto pitää sisällään web-surffausistunnon, joka on napattu työasemalta. Tehtävässä on tarkoituksena muokata aikasarakkeen oletusasetuksia ja selvittää kolmivaiheisen TCP-kättelyn kahden ensimmäisen paketin välinen aika.

- 1. Avaa tiedosto tr-australia.pcapng.
- 2. Päätellään paketin edestakaiseen matkaan kulunut (engl. round trip time / RTT) aika vertaamalla SYN ja SYN/ACK pakettien välistä aikaerotusta.

- Tämä trace-tiedosto alkaa DNS-kyselyllä ja vastauksella. TCP-yhteyden luonti alkaa paketilla 3. Valitse
 View | Time Display Format | Seconds Since Previous Displayed Packet.
- 4. Vaihda tarkkuus: View | Time Display Format | Milliseconds: 0.123.

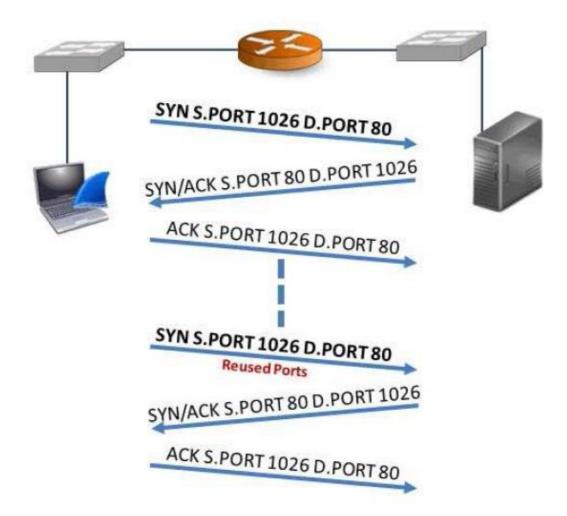

Nyt nähdään, että Round Trip Time on ollut 192 millisekuntia (ms). Onko 192 ms. sitten paljon vai vähän? Se riippuu siitä mikä yleensä on kyseiselle liikenneyhteydelle normaalia. Jos esim. Suomessa MPLS-verkkojen sisällä tyypillinen viive on muutamia millisekunteja, niin 192 ms. on aika paljon.

Mitä isoille viiveille sitten voi tehdä? Jos viive johtuu verkkolaitteista (esim. palomuurin suorituskykyongelma), viiveelle voi tehdä jotain.. Jos viive puolestaan johtuu verkkoinfrastruktuurin ulkopuolisista asioista (matkalla internetin halki), ei ole juuri muuta tehtävissä kuin ottaa yhteys internet-palveluntarjoajaan.

Tehtävä 8: Laske suodattimella paketit, joissa uudelleen käytetty porttinumero

Uudelleen käytetyt TCP-porttinumerot eivät normaalitilanteessa ole ongelma, jos avatut yhteydet on terminoitu. Jos kuitenkin yhteyksiä jää "roikkumaan" muodostuu tästä ongelma palvelimen päässä, kun edellistä yhteyttä ei ole terminoitu (joko TCP FIN:lla tai TCP RST:lla). Tässä tehtävässä selvitetään nopealla suodattimen käytöllä onko päällekkäisiä porttinumeroita käytetty. Wireshark osaa tunnistaa tällaiset paketit erikseen.

- 1. Avaa tr-reusesports.pccapng.
- 2. Syötä suodattimeksi tcp.analysis.reused_ports. Wiresharkin tilannerivi näyttää, että suodattimella on löytynyt yksi osuma.

3. Laajenna [SEQ/ACK analysis] kohta paketista, jossa porttinumero on uudelleen käytetty. Huomaa Wiresharkin vaalean siniseksi väritettämä alue. Tämä väri tarkoittaa asiantuntijoille tarkoitettuja

huomioita.

```
    Max1mum segment size: 1460 bytes
    No-Operation (NOP)
    Window scale: 2 (multiply by 4)
    No-Operation (NOP)
    No-Operation (NOP)
    No-Operation (NOP)
    TCP SACK Permitted Option: True

    [SEQ/ACK analysis]
    [TCP Analysis Flags]
        [A new tcp session is started with the same ports as an earlier ses
        [Expert Info (Note/Sequence): TCP Port numbers reused for new session]
        [Severity level: Note]
        [Group: Sequence]

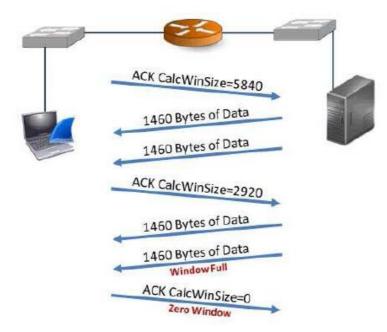
    [Timestamps]
    [Time since first frame in this TCP stream: 0.000000000 seconds]
    [Time since previous frame in this TCP stream: 0.0000000000 seconds]
```

4. Tyhjennä suodatin.

Tehtävä 9: Nollakokoinen TCP-vastaanottoikkuna

TCP-vastaanottoikkuna määrittää käyttäjän päätelaitteella, montako tavua lähettäjä voi lähettää saamatta kuittausta. Yleensä suuret vastaanottoikkunat parantavat suorituskykyä suurten viiveiden ja suuren kaistanleveyden verkoissa.

Joskus käy niin, että vastaanottajan sovellus ei saa purettua vastaanottopuskurista tarpeeksi nopeasti dataa ja tällöin mainostettava ikkunan koko voi tippua nollaan. Tämä taas saattaa johtua esim. sovelluksen vikatilasta tai liian pienestä keskusmuistimäärästä koneella. Wireshark osaa tunnistaa "Zero Window" paketit erikseen asiantuntijoita varten.

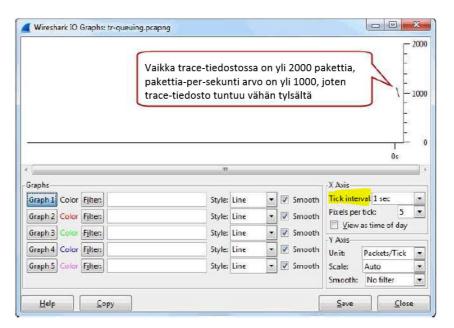
- 1. Avaa tr-winzero-print.pccapng.
- 2. Syötä suodattimeksi tcp.analysis.zero_window_probe || tcp.analysis.zero_window_probe_ack ja paina "Apply" .Wiresharkin tilannerivi näyttää, että suodattimella on löytynyt 39 osumaa.

```
Window size value: 1536
    [Calculated window size: 6144]
    [Window size scaling factor: 4]
  ■ [SEQ/ACK analysis]
     [Bytes in flight: 1]
   ■ [TCP Analysis Flags]
     ■ [This is a TCP zero-window-probe]
       ■ [Expert Info (Note/Sequence): Zero window probe]
          [Message: Zero window probe]
[Severity level: Note]
          [Group: Sequence]
 □ [Timestamps]
     [Time since first frame in this TCP stream: 0.899945000 seconds]
     [Time since previous frame in this TCP stream: 0.322519000 seconds]
⊕ Data (1 byte)
File: "C:\Users\Laura\... Packets: 85 (Displayed: 39 (4.6%)) Load time: 0:00.089
```

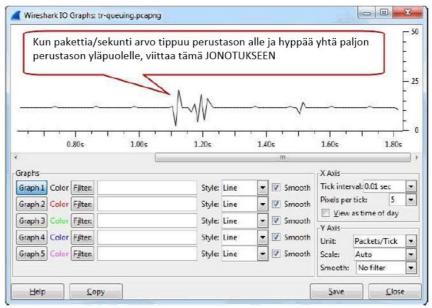
3.Tyhjennä suodatin. Huomaa, että tässä ei ole kyseessä verkko-ongelma vaan työasemaongelma.

Tehtävä 10: Jonotusviiveiden ja pakettihävikin tunnistaminen

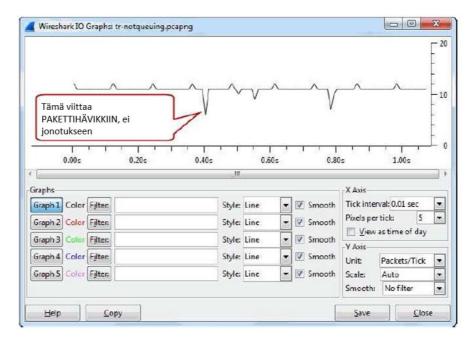
- 1. Avaa tr-queuing.pccapng.
- 2. **Valitse Statistics | IO Graph.** Näkyviin tulee pieni viivan tynkä. Trace-tiedostossa on 2016 pakettia ja paketin lähetys tahti on yli 1100 pakettia/sek.

 "Tick interval" arvoa (X-akseli) täytyy muuttaa, jotta kuvaan saataisiin järekä. Vaihdetaan arvio 1 sekunnista 0,01 sekuntiin.

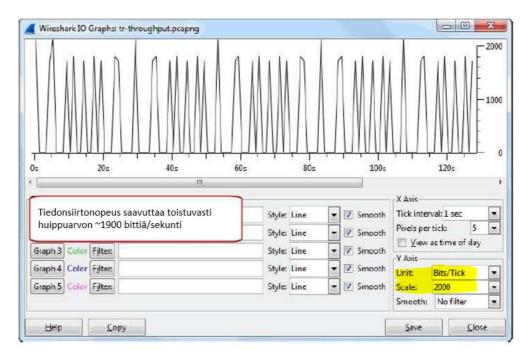
- 4. Nyt jonotus on helpompi havaita. Kun liikennettä lähetetään tasaiseen tahtiin, saadaan aikaiseksi ns. lähtötilanne ("baseline") sille kuinka nopeasti paketteja on lähetetty. Kun arvo tippuu alhaisemmaksi kuin lähtötilanteessa ja nouse saman määrän lähtötilanteen yläpuolelle, niin voimme päätellä, että liikenne on matkan varrella jäänyt jonottamaan. Mistä tiedämme, että tässä ei ole kyseessä pakettihävikki? Mennään kohtaan 5.
- 5. Jätä IP Graph ikkuna auki ja avaa Wiresharkin pääikkunasta trnotqueuing.pcapng.

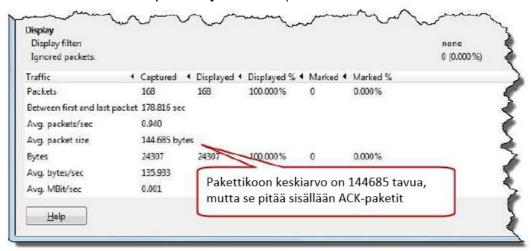
6. Tällä kertaa graafissa näkyy selkeä pudotus ilman samankokoista nousua lähtötilanteen yläpuolelle. Tämä viittaa vahvasti pakettihävikkiin (engl. packet loss).

Tehtävä 11: Verkon huono suorituskyky liian pienten pakettikokojen vuoksi

- 1. Avaa tr-throughput.pccapng. Selaa trace-tiedostoa ja katso length-sarakkeen arvoa. Tässä tiedostossa on paljon pieniä paketteja. Ensiksi karsitaan pois alhainen MSS asetus syynä pienille paketeille.
- Tarkistele "TCP Option" kohtaa paketeissa 1 ja 2. Huomaatko kuinka molemmat koneet mainostavat MSS arvoja toisilleen.
- Valitse Statistics | IO Graph. Aseta Y-akseli arvoon Bits/Tick. Vaihda Y akselin skaala 2000:n.
 Onpas hidas verkkoyhteys!

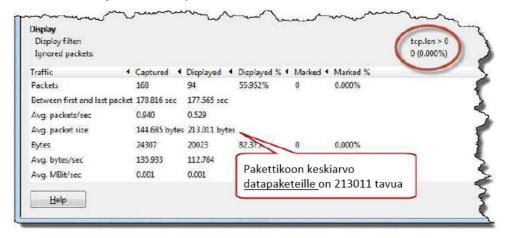
4. Klikkaa Close. Valitse Statistics | Summary. Tässä näet pakettikoon keskiarvon trace-tiedostossa.

- 5. Tämä keskiarvo pitää sisällään ACK-paketit. Otetaan suodatin käyttöön, jotta voimme päätellä keskiarvo pelkkien datapakettien koolle.
- 6. Klikkaa OK Summary ikkunassa. Kirjoita tcp.len > 0 kohtaan Filter ja klikkaa Apply

7. Valitse Statistics | Summary. Tässä näet pakettikoon keskiarvon trace-tiedostossa. Katso Displayed-saraketta. Tämä sarake näyttää, että datapakettien koon keskiarvo on 213011 tavua.

8. Miksi pienempiä paketteja käytetään? Tässä tehtävässä tarkistettiin, että se ei johdu TCP-yhtyeden asettamista rajoitukista. Todennäköisesti tämä onkin sovelluksen asetus. Täytyy tutkia sovelluksen asetuksia, jotta voitaisiin tietää onko tämä tahallista vai konfiguraatio-ongelma.

Tehtävä 12: "Verkkovika" paljastuukin nimipalveluviaksi.

DNS on pyyntö/vastaus-pohjainen sovellus. Asiakaskone lähettää palvelimelle nimenselvityskyselyn ja me näemme vastauksen saapuvan hyväksyttävässä ajassa. Toisin kuin muut yleiset sovelluksen DNS voi käyttää UDP:ta (yleiset nimenselvityskyselyt) tai TCP:tä tiedonsiirrossa (Zone-siirtoihin)

Wireshark DNS dissektori (packet-dns.c) tunnistaa yleisimmät DNS virheilmoitukset, jotka on listattu alle.

Reply Code 0: NoError (No Error)

Reply Code 1: FormErr (Format Error)

Reply Code 2: ServFail (Server Failure)

Reply Code 3: NXDomain (Non-Existent Domain)

Reply Code 4: NotImp (Not Implemented)

Reply Code 5: Refused (Query Refused)

Reply Code 6: YXDomain (Name Exists when it should not)

Reply Code 7: YXRRSet (RR Set Exists when it should not)

Reply Code 8: NXRRSet (RR Set that should exist does not)

Reply Code 9: NotAuth (Server Not Authoritative for zone (RFC 2136))

Reply Code 9: NotAuth (Not Authorized (RFC 2845))

Reply Code 10: NotZone (Name not contained in zone)

Reply Code 16: BADVERS (Bad OPT Version (RFC 6891))

Reply Code 16: BADSIG (TSIG Signature Failure (RFC 2845))

Reply Code 17: BADKEY (Key not recognized)

Reply Code 18: BADTIME (Signature out of time window)

Reply Code 19: BADMODE (Bad TKEY Mode)

Reply Code 20: BADNAME (Duplicate key name)

Reply Code 21: BADALG (Algorithm not supported)

Tässä tehtävässä keskitytään kahteen yleisimpään DNS virheilmoituksiin:

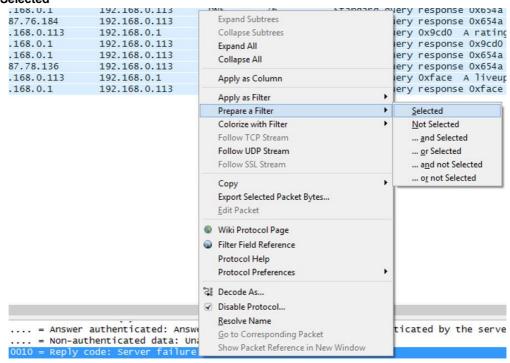
- Palvelinongelmaan (Reply Code 2: Server Failure)
- Virheelliseen DNS-nimeen (Reply Code 3: Non-Existent Domain)

Palvelinongelmat viittavaat siihen, että vastaava DNS palvelin ei saa vastauksia toiselta DNS-palvelimelta. Ongelma sijaitsee siis työasemalle vastaavasta nimipalvelimesta kauempana. Nimivirheet puolestaan viittaavat siihen, että nimeä ei saaada selvitettyä IP-osoitteeksi. Tässä jälkimmäisessä tapauksessa siis itse DNS-prosessi on toiminut oikein, mutta yksikään DNS palvelin ei voinut palauttaa pyydettyä tietoa.

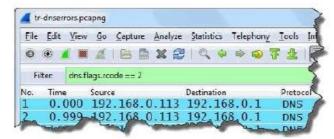
- 1. Avaa tr-dnserrors.pccapng.
- 2. **Klikkaa pakettia 5**. Tämä on ensimäinen DNS-vastaus tässä trace-tiedostossa. Info-sarakkeesta näet, että tämä on ensimmäinen palvelinvirheviesti (Server Failure reply)
- 3. Klikkaa hiiren oikealla napilla DOmain Name System (response) riviä ja valitse Expand Subtrees. DNS vastauskoodikenttä on Flags kohdan sisällä tässä DNS-vastausviestissä.

```
Frame 5: 72 bytes on wire (576 bits), 72 bytes captured (576 bits) on interface
Ethernet II, Src: D-Link_cc:a3:ea (00:13:46:cc:a3:ea), Dst: Elitegro_40:74:d2 (0)
# Internet Protocol Version 4, Src: 192.168.0.1 (192.168.0.1), Dst: 192.168.0.113
# User Datagram Protocol, Src Port: domain (53), Dst Port: 52502 (52502)
□ Domain Name System (response)
   [Request In: 4]
   [Time: 1.095858000 seconds]
   Transaction ID: 0xa570
 ∃ Flags: 0x8182 Standard query response, Server failure
           ... = Response: Message is a response
    1.
     .000 0... = Opcode: Standard query (0)
    .... .0.. .... = Authoritative: Server is not an authority for domain
         ..0. .... = Truncated: Message is not truncated
     .... ...1 .... = Recursion desired: Do query recursively
     .... 1... = Recursion available: Server can do recursive queries
     .... = Z: reserved (0)
     .... .... ... ... = Answer authenticated: Answer/authority portion was not
         .....0 .... = Non-authenticated data: Unacceptable ......... 0010 = Reply code: Server failure (2)
   Questions: 1
   Answer RRs: 0
   Authority RRs: 0
   Additional RRs: 0
 B Oueries
```

4. Klikkaa hiiren oikealla napilla Packet Details ruudussa kohtaa Reply Code ja valitse Prepare a Filter | Selected

Tämä suodatin löytäisi vain "Server Failures" tyylisiä DNS virheitä. Haluamme luoda napin, joka löytää minkä tahansa tyyppisiä DNS virheitä. Näissä DNS virhepaketeissa on korkeampi kuin 0 arvo dns.flags.rcode kentässä.

5. Muokkaa näkymäsuodatinta niin, että siinä lukee dns.flags.rcode > 0 ja klikkaa sitten Save nappia. Syötä tälle nimeksi DNS Errors ja paina OK.

- 6. Paina nyt uutta DNS Errors nappia löytääksesi kahdekan DNS-virhettä tässä trace-tiedostossa.
- 7. Päätelläksesi nopeasti mitkä nimet saivat nämä vastaukset aikaan: laajenna Queries kohta Packet Details ruudulla Klikkaa hiiren oikealla napilla **Name** kenttää ja valitse **Apply as Column**

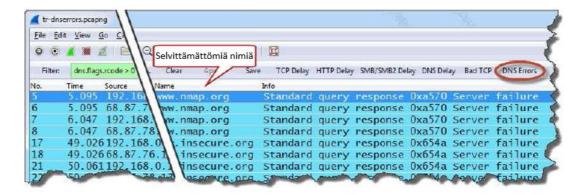
```
Frame 5: 72 bytes on wire (576 bits), 72 bytes captured (576 bits

■ Ethernet II, Src: D-Link_cc:a3:ea (00:13:46:cc:a3:ea), Dst: Eli

Internet Protocol Version 4, Src: 192.168.0.1 (192.168.0.1), Dst
• User Datagram Protocol, Src Port: domain (53), Dst Port: 52502
∃ Domain Name System (response)
   [Request In: 4]
   [Time: 1.095858000 seconds]
   Transaction ID: 0xa570

⊞ Flags: 0x8182 Standard query response, Server failure

   Questions: 1
   Answer RRs: 0
   Authority RRs: 0
   Additional RRs: 0
 ■ Queries
   www.nmap.org: type A, class IN
      Name: www.nmap.org
                                  Lisää "query name" kenttä sarakkeeksi
      Type: A (Host address)
                                   nopeampaan DNS-vianselvitystä varten
      Class: IN (0x0001)
```


8. Tässsä tapauksessa näyttää siltä, että upstream DNS-palvelin meidän paikalliselta DNS-palvelimelta ei vastaa rekursiivisiin DNS-kyselyihin. Työasema ei saa nimeä www.nmap.org tai nimeä www.insecure.org selvitettyä, koska upstream DNS-palvelimella on ongelmia.